

STAN, RUCH NATURALNY I MIGRACJE LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2007 R.

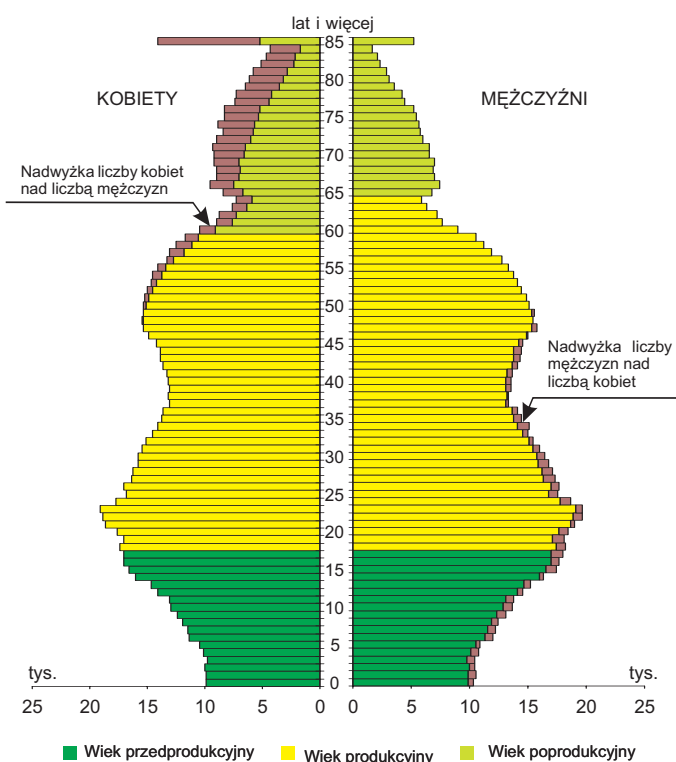
STAN I STRUKTURA LUDNOŚCI

W końcu 2007 roku liczba ludności województwa podkarpackiego wyniosła 2097,3 tys., co odpowiadało 5,5% populacji kraju. Z tego 40,6% stanowiła ludność miejska, zamieszkująca w 45 miastach. Jest to najniższy wskaźnik urbanizacji wśród województw (dla Polski wynosi 61,2%). Pod względem liczby ludności woj. podkarpackie zajęło 9. miejsce w kraju. Bardziej zaludniony podregion rzeszowsko-tarnobrzeski skupiał 55,3% ogółu populacji województwa.

W ciągu 2007 roku liczba ludności w województwie zmniejszyła się o 226 osób. W kraju liczba ludności zmniejszyła się o 9,8 tys. osób.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2007 R.

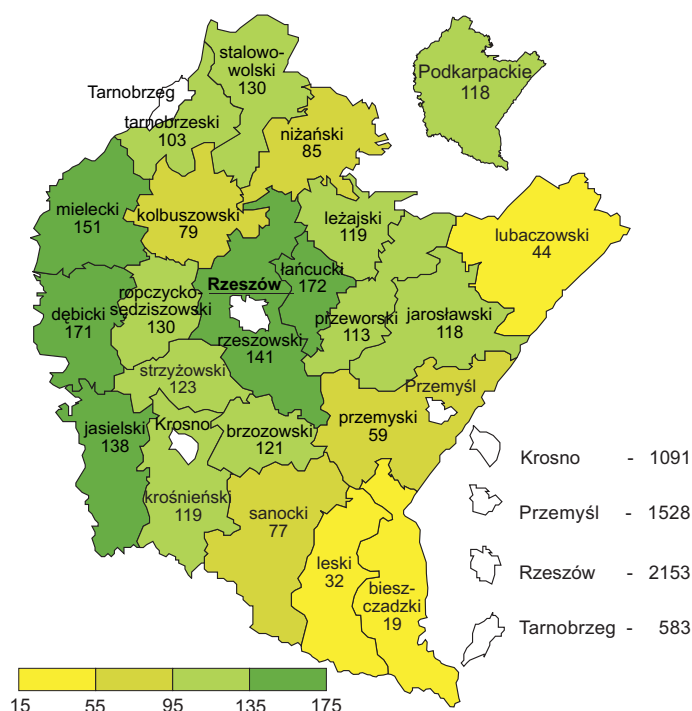
Stan w dniu 31 XII

Średnia gęstość zaludnienia wyniosła 118 osób na 1 km² powierzchni województwa (w Polsce – 122). Wskaźnik ten wykazuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne w województwie – od najwyższego w Rzeszowie oraz w Przemyślu – odpowiednio: 2153 i 1528 osób/km², do najniższego w powiatach: bieszczadzkim i leskim – 19 i 32 osoby/km².

LUDNOŚĆ NA 1 km² W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

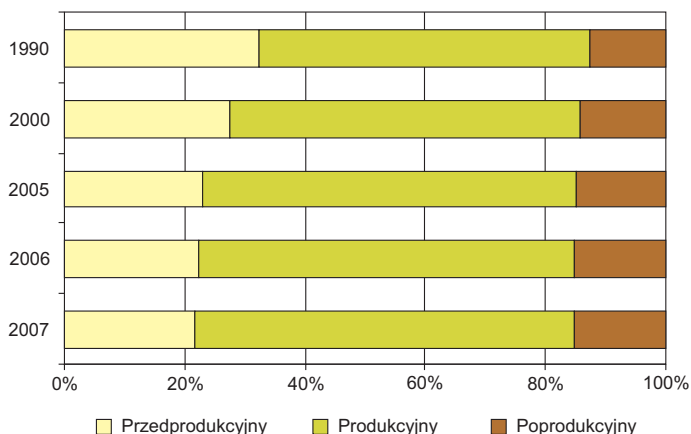

Ludność Podkarpacia cechuje dość wysoki poziom przyrostu naturalnego, tj. różnicy między liczbą urodzeń żywych i zgonów. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa, w 2007 r. wskaźnik ten wyniósł 1,5 i znacznie odbiegał od wskaźnika krajowego (wynoszącego 0,3). W odniesieniu do 2006 r. zwiększył się o 0,2; w miastach wystąpił wzrost o 0,1, natomiast na wsi o 0,2.

Struktura ludności według płci od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, które stanowią 51,1% ludności województwa. W 2007 r. **współczynnik feminizacji** dla województwa podkarpackiego osiągnął wartość 104,6 (dla kraju – 107,0). Oznacza to, że na 100 mężczyzn przypadało statystycznie 105 kobiet (w miastach – 109, a na wsi – 102).

STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU

Stan w dniu 31 XII

Wiek środkowy (mediana) mieszkańców województwa podkarpackiego z roku na rok jest coraz wyższy. W 2007 r. mediana wieku wyniosła 35,4 lat, co oznacza, że połowa ludności osiągnęła ten wiek (w roku 2002 mediana wyniosła 33,6, w 2006 – 35,0). Mediana dla kobiet wyniosła 37,2 lat, a dla mężczyzn – 33,9. Mieszkańcy miast są średnio o 2 lata starsi od mieszkańców wsi.

Obserwuje się niekorzystne zmiany, świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Następuje zmniejszanie się udziału dzieci i młodzieży (0-17 lat) w ogólnej liczbie ludności województwa, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 18 lat) obniżył się z 22,3% w 2006 r. do 21,6% w 2007 r. Jednocześnie wzrósł nieco udział osób w wieku poprodukcyjnym – z 15,1% do 15,3%. Zwiększył się również udział ludności w wieku produkcyjnym – z 62,6% w 2006 r. do 63,1% w 2007 r.

W 2007 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-59 lat) przypa-

dało 59 osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym), podczas gdy w 2006 roku – 60. Omawiana relacja dla miast wyniosła 52 osoby, a dla wsi – 64 osoby.

URODZENIA

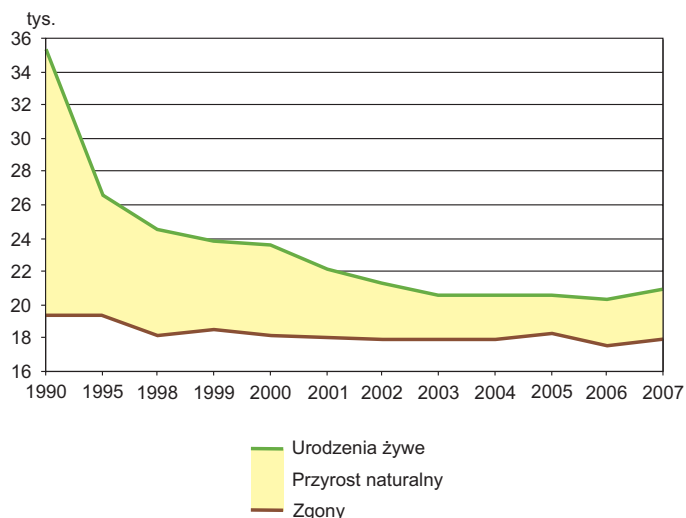
W 2007 r. zanotowano 20967 urodzeń żywych, tj. o 3,4% (o 686 urodzeń) więcej niż w roku poprzednim i o 11,1% mniej niż w roku 2000.

Współczynnik urodzeń wyniósł 10,0‰ (dla kraju – 10,2‰) i w stosunku do roku 2006 wzrósł o 0,4. W miastach na 1000 ludności przypadało 9 urodzeń żywych, natomiast na wsi – 10. Najniższy współczynnik urodzeń wystąpił w Tarnobrzegu i Krośnie (odpowiednio 8,3‰ i 9,0‰), a najwyższy w powiatach brzozowskim i przemyskim (po 10,9‰).

Rok 2007 był kolejnym, w którym zaobserwowano poziom reprodukcji ludności niezapewniający prostej **zastępowalności pokoleń**, tj. kiedy na jedną kobietę w wieku 15-49 lat przypada średnio 2,1 – 2,15 urodzeń dzieci. W odniesieniu do roku 2006, ogólny **współczynnik dzietności** wzrósł z 1,243 do 1,275 i był niższy niż w kraju (1,306). W miastach wyniósł 1,160, natomiast na wsi – 1,360.

Ogólny **współczynnik płodności**, określony liczbą urodzeń żywych na 1000 kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat), w 2007 r. osiągnął poziom 38,2. Wyższa płodność występuje u kobiet mieszkających na wsi, gdzie na 1000 kobiet przypada 41 dzieci, przy 35 w miastach (w Polsce – odpowiednio: 43 i 38).

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

W latach dziewięćdziesiątych XX w. nastąpiło przesunięcie najwyższej płodności kobiet z grupy wieku 20-24 lata do grupy 25-29. Przeciętny wiek kobiet (mediana), które w 2007 r. urodziły dziecko, wyniósł 27,9 lat, a rodzących po raz pierwszy – 25,4 lat (dla porównania, w roku 2005 wiek ten był niższy i wyniósł odpowiednio: 27,6 i 25,0 lat).

Urodzenia z matek nastoletnich stanowiły 4,4% ogółu urodzeń, natomiast 10,9% – z matek mających 35 lat i więcej. W 2007 r. ponad 4 urodzenia na 1000 były martwe. Urodzenia pozamałżeńskie stanowiły 9,8% urodzeń żywych.

Wartość **współczynnika dynamiki demograficznej** (liczba urodzeń na 1 zgon) obniżyła się z poziomu 1,301 w 2000 r. do 1,171 w roku 2007 (w 2006 r. wyniósł on 1,155). W kraju współczynnik ten osiągnął wartość 1,028. W miastach na jeden zgon przypadało 1,228 urodzeń, a na wsi – 1,138.

ZGONY

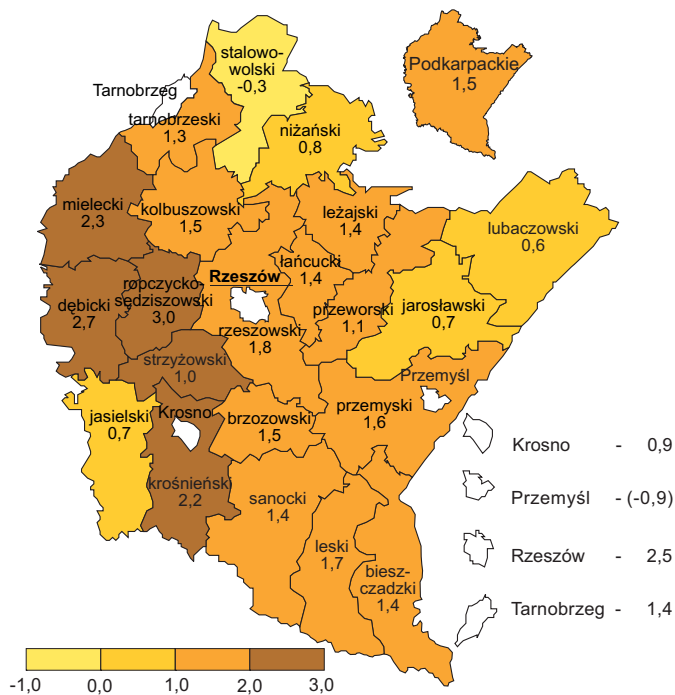
W 2007 r. zmarło 17910 osób, tj. o 347 osób więcej niż w 2006 r. i o 379 mniej niż w roku 2005 oraz o 219 osób mniej niż w roku 2000.

Współczynnik umieralności w województwie podkarpackim wyniósł 8,5‰, co oznacza, że na 1000 ludności przypadało 8,5 zgonów (dla Polski wskaźnik ten wyniósł 9,9‰). Liczba zgonów przypadająca na 1000 mieszkańców w miastach wyniosła 7,6, a na wsi – 9,1. Najniższy współczynnik umieralności wystąpił w Tarnobrzegu (6,9‰) i Rzeszowie (7,1‰), a najwyższy w Przemyśle (10,1‰) oraz powiatach brzozowskim (9,4‰) i przemyskim (9,3‰).

Wśród zmarłych osób przeważali mężczyźni, którzy w 2007 r. stanowili 52,9% (w 2006 – 53,3%). Połowa zmarłych osób nie ukończyła 76,3 lat; dla kobiet wiek środkowy wyniósł 80,6 lat, a dla mężczyzn – 71,6 lat.

W 2007 r. zarejestrowano 126 zgonów niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). Na 1000 urodzeń żywych przypadało – (podobnie jak średnio w kraju) – ok. 6 zgonów niemowląt, czyli o jedno mniej niż w roku 2006.

PRZYRÓST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W 2007 R.

MAŁŻEŃSTWA

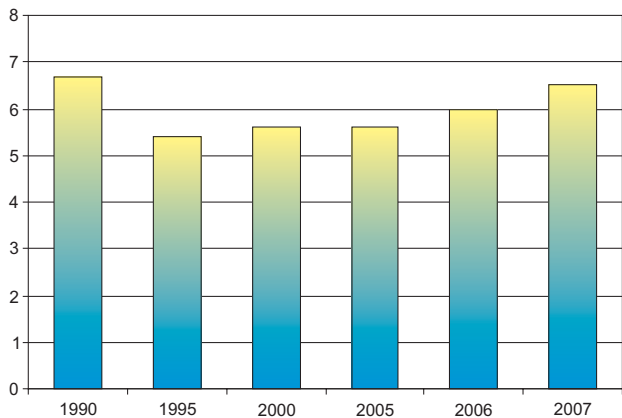
W 2007 r. zawarto 13766 związków małżeńskich, tj. o 8,6% więcej niż w 2006 r. i o 16,8% więcej niż w 2005 r. Na 1000 ludności przypadało 6,5 nowo zawartych małżeństw (podobnie jak w kraju). Wskaźnik ten w miastach kształtował się na poziomie 6,8, a na wsi 6,4.

Średnia wieku (mediana) kobiet wstępujących w związek małżeński w 2007 r. wyniosła 24,7 lata, a dla wychodzących za mąż po raz pierwszy – 24,5 lata. Dla mężczyzn wiek środkowy przyjął wartości odpowiednio: 26,8 i 26,6 lat.

W 2007 r. wśród nowożeńców 92,2% stanowiły pary pierwsze, tj. panny z kawalerami (w kraju – 85,1%).

Małżeństwa wyznaniowe stanowiły 76,3% wszystkich zawartych w 2007 r. małżeństw (w kraju – 69,4%), a w roku 2005 – 77,9%. Odsetek takich małżeństw jest wyższy na wsi (80,3%) niż w miastach (70,8%). Spośród 10508 małżeństw wyznaniowych, tylko 15 nie było związkami zawartymi w kościele katolickim. W liczbie tej największy udział mają związki zawarte w polskim autokefalicznym kościele prawosławnym (6 związków) oraz w kościele ewangelicko-metodystycznym (4 związki).

MAŁŻEŃSTWA NA 1000 LUDNOŚCI

ROZWODY I SEPARACJE

Po utrzymującym się od kilku lat wzroście liczby prawnomocnie orzeczonych rozwodów, w ostatnich dwóch latach na Podkarpaciu wystąpił spadek. W 2007 r. rozwiodło się 2214 par małżeńskich. W odniesieniu do roku 2005 liczba ta była o 17,6% mniejsza (w kraju odnotowano spadek o 1,5%).

Wskaźnik rozwodów, określany jako liczba rozwodów przypadająca na 1000 ludności, obniżył się do poziomu 1,051, z 1,092 w 2006 r. Po województwie świętokrzyskim był najniższy w kraju. W miastach natężenie rozwodów jest ponad 3 razy wyższe niż na wsi (odpowiednio: 1,761 i 0,571).

W 2007 r. na 1000 nowo zawartych małżeństw przypadało ponad 160 rozwodów, przy czym w miastach – 261, a 89 na wsi. Dla porównania, w roku 2005 na 1000 zawartych małżeństw przypadało 228 rozwodów (355 w miastach i 142 na wsi).

W blisko 3/4 przypadków powództwo wniosła kobieta. Orzeczenie rozwodu z winy męża nastąpiło w ponad 22% spraw, z winy żony – 3,5%, z winy obu stron – 4,9%, najczęściej jednak wina nie była orzekana (blisko 70%). Najczęstsze przyczyny rozwodów to niezgodność charakterów (27%), niedochowanie wierności małżeńskiej (26%) i nadużywanie alkoholu (22%).

W 2007 r. sądy orzekły separację wobec 261 małżeństw, z czego 51,3% przypadało na mieszkańców miast. W przeliczeniu na 100 tys. ludności stanowiło to 12,4 (dla miast – 15,8 i 10,1 dla wsi). W kraju wskaźnik ten wyniósł 12,9.

MIGRACJE

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. Od kilku lat w województwie notuje się **ujemne saldo migracji**. W 2005 r. w wyniku migracji liczba ludności zmniejszyła się o 2385, w 2006 r. – o 3990, a w 2007 r. – o 3153, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wynosi 1,5 osób (w kraju – minus 0,9). Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu roku przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym okresie. Liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się w 2007 roku o 1737 mężczyzn i o 1416 kobiet. Z miast ubyły 2923 osoby (3,4 na 1000 mieszkańców), natomiast na wsi liczba ludności zmniejszyła się o 230 osób (0,2 na 1000 ludności).

W 2007 r. w województwie podkarpackim zameldowało się na pobyt stały 26,2 tys. osób (z czego 909 osób przybyło z zagranicy), tj. o 4,7 tys. więcej niż w roku 2006. Wśród ludności napływowej przeważały kobiety (51,2%) oraz osoby osiedlające się na wsi (60,0%). Odptyw ludności wyniósł 29,4 tys. osób, tj. o 3,8 tys. więcej niż 2006 r. Za granicę wymeldowało się z pobytu stałego 1893 mieszkańców (o 907 mniej niż w 2006 r.). Z województwa częściej wymeldowywały się kobiety (50,5%) oraz osoby zamieszkałe na wsi (54,3%).

SALDO MIGRACJI STAŁEJ W 2007 R.

